

Beleidsthema
Energie

De Raad

Doel raadsinformatiebrief
Informeren door college

Betreft Beleidsregels prioriteringskader transportcapaciteit
woningbouwprojecten en onderwijshuisvesting

Datum

1. Inleiding

Met deze brief informeren wij u over het besluit van het college om de beleidsregels aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten vast te stellen. Als gevolg van netcongestie worden aanvragen voor nieuwe aansluitingen en aanvragen voor verzwaring van aansluitingen op een wachtlijst van de netbeheerder geplaatst. Hierover hebben wij u op 4 maart 2026 geïnformeerd.

2. Kern informatie

Om goed om te gaan met de schaarste heeft de Autoriteit Consument en Markt (ACM) een maatschappelijk prioriteringskader opgesteld. Hierbij wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen kleinverbruik (bijv. woningen en laadpalen) en grootverbruik. Dit besluit was een direct gevolg van een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) op 11 maart 2025 tegen het eerdere codebesluit prioriteringsruimte van de Autoriteit Consument & Markt (ACM). Het prioriteringskader onderscheidt een drietal voorrangscategorieën: congestieverzachters, veiligheid en basisbehoeften. Gemeenten hebben de mogelijkheid gekregen om voor woningbouw en onderwijshuisvesting vervroegd transportcapaciteit aan te vragen, het zogenoemde “eerder aanvragen”.

Om dit zo transparant en eerlijk mogelijk te laten verlopen, heeft de VNG modelbeleidsregels opgesteld. De gemeente krijgt hiermee de mogelijkheid om vroegtijdig, maximaal 10 jaar vooruit, een aanvraag voor transportcapaciteit te doen voor de woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten in de gemeente. De netbeheerder zal de aanvragen op volgorde van binnenkomst bepalen. De gemeente bepaalt de volgorde van aanvragen bij de netbeheerder. De gemeentelijke spelregels voor het bepalen van de rangorde zijn vastgesteld in de beleidsregels.

Het college heeft ervoor gekozen om de juridische en procedurele opbouw van het VNG model te gebruiken, maar niet ongewijzigd over te nemen. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het VNG model zijn de toevoeging van onderwijshuisvesting en het vervangen van de bezwaarprocedure voor een reactie mogelijkheid. Dit laatste omdat de beleidsregels meer een privaatrechtelijk, dan een bestuursrechtelijk karakter hebben. Over de opgenomen wijzigingen is afstemming gezocht met buurgemeenten.

Kanttkening

Wij willen benadrukken dat deze beleidsregels zorgvuldig maar onder grote tijdsdruk tot stand zijn gekomen. De grootse uitdaging is dat er vanuit het rijk, de ACM en de netbeheerder nog veel onduidelijkheden zijn. De definitieve modelregels van de VNG zijn beschikbaar sinds 8 juli 2026. Pas

vanaf dat moment kon de gemeente de juridische en procedurele gevolgen van de nieuwe werkwijze volledig beoordelen en lokale invulling geven. Tegelijkertijd staat de startdatum van 1 oktober 2026 vast. Voor deze datum moeten de beleidsregels worden gepubliceerd, de aanvraagronde opengesteld en bepalen we ook de volgorde van de aanvragen bij de netbeheerder.

3. Gevolgen en/of vervolgtraject

Omdat het kan voorkomen dat de gemeente initiatiefnemer, contractpartij en beoordelaar is, kan er een schijn van belangenverstrengeling zijn. De beleidsregels geven geen ruimte om gemeentelijke projecten een voorkeurspositie te geven. Daarnaast gelden voor de gemeentelijke en private projecten dezelfde termijnen, dossiervereisten en beoordelingscriteria. Door de raad gestelde ruimtelijke prioriteiten in woningbouw en onderwijshuisvesting mogen niet als criteria voor het prioriteringskader worden meegewogen.

Omdat onduidelijk is hoeveel netcapaciteit er de komende jaren te verdelen is, kan de volgorde verstreckende gevolgen hebben voor individuele projecten. Nadat het proces van eerder aanvragen is afgerond en duidelijk is waar projecten zich op de wachtrij bevinden, zullen wij u hier verder over informeren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

Bijlage(n):
Geen